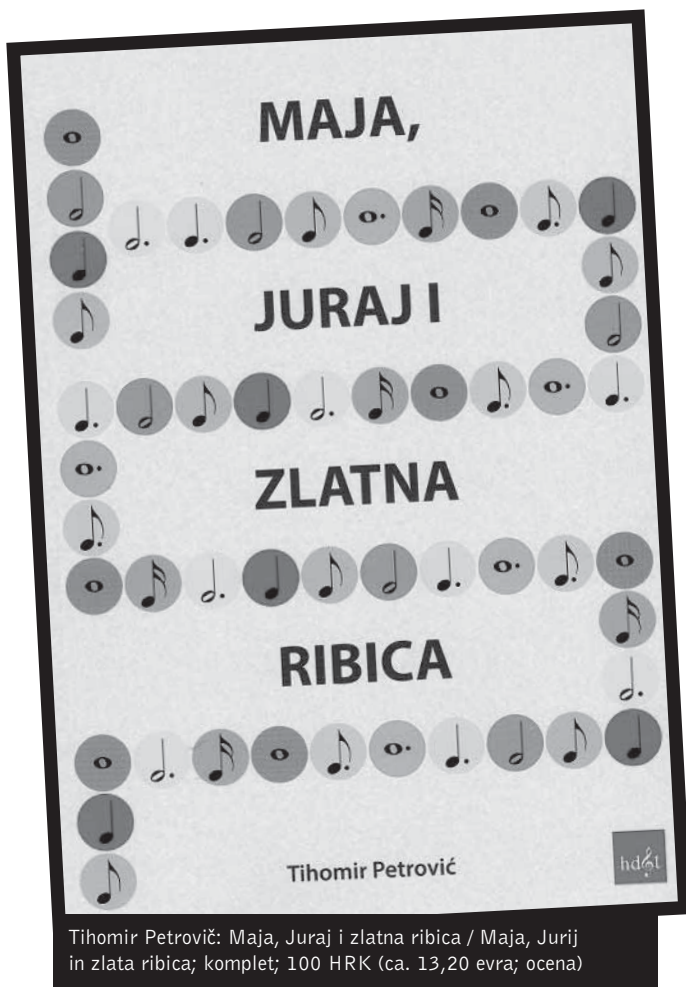

Tihomir Petrović: Maja, Juraj i zlatna ribica / Maja, Jurij in zlata ribica

Nadvse delovno Hrvaško društvo glasbenih teoretikov (HDGT), o katerem smo v eni od naših številke že pisali, ter njegov predsednik in ugledni hrvaški teoretik, skladatelj in pedagog Tihomir Petrović sta nedavno tega izdala komplet zabavno vzgojnih poučnih zgodb s plesom in petjem *Maja, Juraj i zlatna ribica / Maja, Jurij in zlata ribica*. Gre za komplet, ki vsebuje knjižico besedil in notnih prilog v funkciji zabavne vzgojne in poučne zgodbe (81 str.), dodatek za starše in učitelje s partiturami popevk (47 str.) ter dve prilogi (kartona) za igre z notnimi vrednostmi (notami in pavzami); zraven pa smo dobili še dvojce iger: *Glasbenik ne jezi se in Igra z notnimi vrednostmi (1)*. Pri nas bi rekli, da je vse skupaj primerno tako za domačo glasbeno vzgojo, za vzgojnovarstvene zavode (vrtce) in morda še za prvo triletje osnovne šole.

V prvi knjižici je najprej zapisana (literarna) zgodba o zlati ribici. Potem je tukaj Maja ... radovednica, ki se začinja v pesmi najprej vzpenjati po lestvicah, navzgor in navzdol: postopoma od štirih do osmih poltonov in celinskih tonov, od violinskega do basovskega ključa. Kateri C je pri tem pravi? Tu so za malo Majo še tako težke stvari v (glasbeni) teoriji, kot so npr. notno črtovje, basovski ključ idr. Kako iz ene melodije napraviti drugo? Ali je to pretežko za malo Majo, ko za svoj rojstni dan dobi (celo, celinsko) torto? Tako kot njena torta, se tudi celin-

ska (nota) razdeli na dve polovici, štiri četrte, osem osmin itn.: torej od celinske (note) – celinke – do osmink, šestnajstink ... Lahko se začne igra z notnimi vrednostmi in njenimi različnimi kombinacijami. Tu so še njihove nasprotnice – pavze povsem enakih vrednosti – in igre z njimi, pa metuljčki belinčki, ki jih avtor grafično prikaže kot zastavice različnih (manjših) notnih vrednosti, obrnjene ene proti drugi. In že je tu pesmica *Trije belinčki* ter prva vaja v 2/4-taktovskem načinu, pri čemer že omenjene zastavice (pri osminkah) zamenjajo prečke. Seveda vaja dela mojstra oz. mojstrico – našo malo Majo. Sledijo vezave in zanje vezaji, note s piko (ki glavno vrednost podaljšajo za polovico njene vrednosti; *Valček za Majo; Polž*). Zgodba gre naprej: naslednji dan se spet pojavijo *Trije belinčki* pa *Pesem Jurice zbiratelja*, pozdrav s pesmicami *Pojdi, medo, v trgovino, Vlak, Naša muca* idr. Pojavijo se akordi, ne sami, pač pa v pesmici *Zajček, hop!* Sledijo še domoljubna *Moja Hrvaška*, lestvice, češnje in durova lestvica in seveda veliko ponavljanj v smislu vaja dela mojstra. Brez intervalov tudi otroške glasbe ni: sekunda, terca, kvarta – in seveda spet igra z njimi. Primerjalno so predstavljene črne tipke (na klavirju in ...) ter višaji. Kot ritmična posebnost se po razdelitvi not (in pavz) pojavijo triole in ritmične vaje z njimi. Nižaje predstavlja *Dijak, veseljak*, kajti mali Jurij je to že postal. Za rojstnodnevno čestitko avtor (T. Petrović) uporabi razvezaj, na vrsti je tudi nova pesmica *Kos*.

Prihaja Božič. Tako kot prejšnja pesmica je tudi ta na besedilo Nevenke Videk: *Pastirci, kam hitite (nocoj)?* Sledita ji še dve pesmici *pismi sv. Nikolaju*. Po adventu in božiču pa pred postom še k *Maškaram, Mačku ...* Za molovo lestvico avtor prispeva glasbo na besedilo Anđelke Martić *Jelka in breza*, na besedilo N. Videk pa še *Lastovico*. Za *Čudežne stroje* T. Petrović na svoje besedilo napiše tudi glasbo za Majo in Jurija in razloži sinkopo s cvetjem ter *Ljubicami* in *Tulipanom*. Razloži jima tudi ekologijo in prispeva *Ekologa*. Triol se dotakne še enkrat in sicer primerljivo s 6/8-taktovskim načinom v *Ladjici* in *Nasmejanem dnevu*. V igri z vsemi notnimi vrednostmi že napoveduje igro s kockami in števili na njih: 1 do 6. Sledijo še pesmi *Šolska radost*

in žalost, *Ljubezen, Moj (najboljši) prijatelj*, ne obide niti prvega obhajila in zanj spesni ter napiše glasbo *Ave Maria*. In sklep ali coda z *In kaj je bilo naprej?* Na koncu so objavljeni predstavitev avtorja T. Petrovića, »agensa spiritusa« Hrvškega društva glasbenih teoretikov, kazalo, nekaj (reklamnega) gradiva o tiskih društva ter popis (vseh dosedanjih) izdaj Knjižnice HDGT. Večina glasbenih primerov (pesmi) je tudi v besedilnem delu Petrovićevih, seveda pa je njegova vsa glasba.

Dodatek za starše in učitelje prinaša poleg uvodnega (besedilnega) dela še partiture popevk. Uvodoma je v komaj nekaj naslovi predstavljen prepotrebni nauk o glasbi; od pridobivanja delovnih navad in urjenja zbranosti, prek nadzora napetosti in odpornosti na stres do senzibilnosti in samozavesti, organizacije, časa, pa vse o poučevanju glasbe. Avtor je res mojster tudi v tem. V knjigi se T. Petrović razpiše še o njenem namenu, kako si pomagati z njo, dotakne se izgovarjave (pri petju), komentira (glasbene) primere in doda dvajset (pedagoških oz. šolskih) ur solfeggia (posebne pevske vaje za natančno zadevanje tonov, poimenovanih z vokali ali s solmizacijskimi zlogi in tudi oznaka za osnovni pouk pevskih, slušnih in ritmičnih vaj na podlagi solmizacije, ki ga poznamo že vse od 18. stol. iz Italije in Francije, danes pa je to tudi posebni učni predmet na srednjih in visokih glasbenih šolah). Tega razpotegne do konca drugega polletja prvega razreda in celo še po tem ... Sledijo klavirske spremljave (vseh) že omenjenih pesmi (iz prve knjige) za vseh v knjigi enoglasno predstavljenih devetindvajset pesmi; tudi tokrat s še enkrat podložnimi besedili. Zadnje strani platnic obeh knjižic najavljata kartone za igre z notnimi vrednostmi in pavzami *Glasbenik, ne jezi se!*

Če komplet že ni popolnoma uporaben za naše razmere (zaradi jezikovne prepreke, pisan je namreč v hrvaškem jeziku), pa naj njegova predstavitev služi za zgled in morda še za izziv našim avtorjem in teoretikom, kako naši sosede strežejo tem rečem. Konec koncev so tudi tovrstni slovenski bajeslovje, mitologija, ikonografija, sodobni čas in življenje bogati in na marsikateroga od znanih naslovov ali popularnih zgodb bi lahko prilepili podobne zglede.